

Solidaritet med urfolk-kvinner

– Tiden i Nyfeministene ga meg en viktig plattform for mitt senere solidaritetsarbeid i Latin-Amerika. Da urfolk-kvinner i Guatemala for første gang organiserte seg i enkeorganisasjonen Conavigua, fikk jeg følge med fra starten i deres arbeid. De var ofre for en blodig borgerkrig som spesielt gikk ut over urbefolkningen.

Kari Løveid, 31 år i 1977.

Jeg sitter og skriver ved et stort skrivebord med 11 romslige skuffer. Dette skrivebordet har en historie knyttet til Nyfeministene. I 1976 var jeg ny i Fredrikstad, jeg hadde så vidt vært innom Kvinnefronten i Bergen. Der følte jeg meg ikke hjemme. I Fredrikstad møtte jeg et inkluderende miljø hos Nyfeministene.

Om forfatteren

Kari Løveid er født i 1946 og vokste opp i Oslo, Bærum, Drammen og Klæbu. Hun er utdannet ved Norges kommunal- og sosialskole i 1970. Hun har jobbet i Bergen, Sarpsborg, Oslo og Fredrikstad på sykehus, sosialkontor og skole. Arbeidet har vært innen psykiatri, rehabilitering, oppsøkende virksomhet i rusomsorgen, barnevern og flyktningarbeid. Hun har også arbeidet med behandlingsreiser i Tyrkia. I dag er hun pensjonist og jobber frivillig med flyktninger i Fredrikstad.

Fortellingen er en del av prosjektet *Nyfeminister forteller* med personlige historier av kvinner som gikk inn i nyfeministbevegelsen på 1970-tallet.

Nyfeminister forteller er et samarbeid mellom Rita Bjørnulf, Tonje Kolle, Kirsten Waarli og Margrete Wiig.

Kontakt: nyfeministene@gmail.com

Møtene ble holdt i et hus hvor det også var et renseri, og jeg husker fortsatt kjemikalielukten. Nyfeministene var en del av en protestbølge som skyllet over Fredrikstad og andre byer på 1970-tallet. Vi delte kontor og skrivebord med Fredskontoret, som også var en radikal bevegelse. Ivar Johansen, som senere ble en kjent politiker, hadde startet Fredskontoret. I 1977 måtte han brått rydde bort papirene på kontoret på grunn av politiets etterforskning i den såkalte [«Listesaken»](#).

Noen av nyfeministene syntes det var skummelt at vi gjennom den tette kontakten med Fredskontoret fikk vite at overvåkingspolitiet også var interessert i oss. Dette ble en viktig del av historien til Nyfeministene i Fredrikstad, fordi noen år senere oppga flere medlemmer at de sluttet på grunn av at nyfeminister ble overvåket av Politiets overvåkingstjeneste.

Nygaardsgata 20, hvor kontoret lå, skulle etter hvert rives. Det vi ikke reddet, ville forsvinne. Jeg hadde nettopp fått jobb på en skole, men kontoret manglet et skrivebord. Dermed fikk jeg fraktet det store skrivebordet til mitt lille kontor, hvor det tok opp halve gulvplassen. Senere har skrivebordet blitt med meg under flere flyttinger og er nå en kjær arbeidsplass for meg som pensjonist.

Noe av det jeg minnes fra tiden med Nyfeministene er hyggelige hytteturer til Helleskilfjellet med min bevisstgjøringsgruppe. Der diskuterte og planla vi program for 8. mars-markering.

En gynekolog som støttet vår kamp, hadde gitt oss en gammel gynekologstol. Et spørsmål var om vi kunne benytte den i 8. mars-toget? Kunne vi kjøre rundt med denne stolen for å illustrere hva

kvinner måtte gjennomgå ved en gynokologundersøkelse? Resultatet var at stolen ble plassert på en tralle som vi dro gjennom gatene 8. mars.

Jeg deltok på [sommerleir for nyfeminister](#) fra Østlandet på Arisholmen i 1978. Der opplevde jeg for første og eneste gang i mitt liv et voldsomt sjalusidrama mellom to lesbiske nyfeminister. De bodde i teltet ved siden av.

Kari Løveid på hyttetur med bevisstgjøringsgruppen i 1977. Fra venstre: Kari Løveid, Rita Bjørnulf, Johanne Konow og Maja Kolle. Foto: Kirsti Malterud

Internasjonal solidaritet

Som sjømannsdatter har jeg alltid vært opptatt av spennende reisemål og andre kulturer. Da jeg oppdaget at det fantes en forening som het «3. Verden Forum» i Fredrikstad, meldte jeg meg inn der. Etter hvert sluttet jeg i Nyfeministene. Tiden i Nyfeministene hadde gitt meg en viktig plattform for videre engasjement på andre arenaer. Tredje Verden Forum var startet av innvandrere og nordmenn som var opptatt av internasjonalt solidaritetsarbeid. Gruppen ble nedlagt, men jeg ønsket å bringe arbeidet videre og tok initiativet til en lokalavdeling av Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG). Dette er en organisasjon som fortsatt driver solidaritetsarbeid i Latin-Amerika.

I 1988 kom den guatemalske urfolk-kvinnen [Rigoberta Menchu](#) til Norge for å promotere boken om sitt liv, *JEG, Rigoberta Menchú*. En av våre medlemmer, Kirsten Mellin-Olsen, hadde leilighet i Oslo og inviterte Rigoberta til å bo hos seg.

“

Hun spurte Rigoberta om råd og fikk gjennom henne kontakt med Conavigua, en nystartet enkeorganisasjon i Guatemala.

TV-aksjonen 1989 skulle gå til kvinner i den 3. verden. 40 ulike kvinneorganisasjoner skulle få støtte til sine prosjekter i det som den gangen ble kalt 3. verden. Kirsten spurte Rigoberta om råd, og vi fikk gjennom henne kontakt med Conavigua, en nystartet enkeorganisasjon i Guatemala. Landet hadde vært et militærdiktatur fra 1954, og spesielt var urbefolkningen utsatt. For første gang organiserte urfolk-kvinner seg, og disse var enker på grunn av blodige massakre og forfølgelse.

Kari Løveid med en av beboerne på et pleiehjem i San Martin Jilotepeque i Guatemala i 2020. Foto: Britt Arnestad

Tett kontakt med urfolk-kvinner i Guatemala

For å få penger fra TV-aksjonen, måtte vi være en kvinneorganisasjon, dermed ble Latin-Amerikagruppen i Fredrikstad til LAGs kvinneutvalg. Det ble starten på en lang historie og tett kontakt med urfolk-kvinnene og enda en TV-aksjon. I 1992 fikk Rigoberta Menchú Nobels fredspris for sitt arbeid for urbefolkningens rettigheter og forsoning mellom etniske grupper. Vår gruppe i Fredrikstad jobbet målrettet mot stortingsrepresentanter for at hun skulle få denne prisen.

Kari Løveid i 2021. Foto: Torgny Skogsrud

Fortsatt er jeg aktiv i LAGs kvinneutvalg. Fortsatt kvinnepolitikk, men med et mer internasjonalt fokus. CONAVIGUA, Den nasjonale koordineringen av enker i Guatemala, har siden 1980-tallet vært en av de ledende drivkreftene i urfolks- og fredsbevegelsen i landet. Boken [Kvinnens håp og fred, 30 år i kamp](#), som kom på norsk i 2021, forteller CONAVIGUA om sin kamp for rettferdighet, rikt illustrert med fotografier.

På grunn av Nyfeministene i Fredrikstad, kan jeg nå sitte bak mitt store skrivebord og skrive denne historien. Nyfeministene ga meg en viktig plattform for mitt livslange solidaritetsarbeid med urfolk-kvinner.

NYFEMINISTER FORTELLER

Av Kari Løveid, 2022

Last ned | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 23. oktober 2026, kl. 00.41 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.